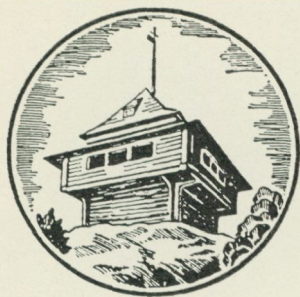

**NORDISKA MUSEETS OCH
SKANSENS ÅRSBOK 1951**

FATABUREN

NORDISKA MUSEETS OCH
SKANSENS ÅRSBOK

1951

Redaktion:

ANDREAS LINDBLOM · GÖSTA BERG · ERIK ANDRÉN

Redaktör: Erik Andrén

Omslagsbilden visar en detalj ur en målning av den lilla idylliska 1700-talsgården Svindersvik i Nacka, som nyligen kommit i Nordiska museets ägo och som utförligt behandlas i denna årsbok. Målningen är signerad av Carl Petter Hilleström 1784 och tillhör Nordiska museet, inv.-nr 217,359.

*Tryckt hos Tryckeri Aktiebolaget Thule, Stockholm 1951
Djuptrycksplanscher från Nordisk Rotogravyr*

GOTTHARD GUSTAFSSON IN MEMORIAM

Den 16 september 1950 avled intendenten vid Skansens kulturhistoriska avdelning fil. kand. Gotthard Gustafsson efter en längre tids sjukdom.

Gotthard Gustafsson representerade en i Nordiska museets annaler ingalunda okänd typ av tjänstemän, de som på en gång förenat vetenskaplig kunskap och skarpblick med rik teknisk och konstnärlig begåvning. Edvard Hammarstedt, Axel Nilsson och Nils Keyland var för institutionens utveckling betydelsefulla personligheter av denna art, ovärderliga därför att vi genom vår omfattande verksamhet i museet och på Skansen liksom ute i den svenska bygden tvingas att behärska även många praktiska och estetiska problem.

När jag igångsatte nydaningsarbetet på Skansen 1929, hade jag vid min sida tre värdefulla krafter, nuvarande professorn Erik Lundberg, nuvarande stadsantikvarien Gösta Selling samt Gotthard Gustafsson. På den sistnämndes lott kom i främsta rummet allmogebyggnaderna, vars mångskiftande teknik — från korsvirket och skiftesverket i hans hemland Skåne till Nordsveriges komplicerade knuttimring — han suveränt behärskade. Vid bygandet av exempelvis Moragården liksom sedermera Delsbogården var Gustafssons kunskaper till ovärderlig nytta. Att särskilt den sistnämnda, Skansens mäktigaste bondgård, blev ett så ypperligt monument över svensk allmogearkitektur, är till stor del hans förtjänst.

Hans rika konstnärliga begåvning kom till sin rätt i smått såväl som i stort. Från vinjetter, bokillustrationer och konstruk-

tionsritningar till tavlor, affischer och scendekorationer sträckte sig med osviklig skicklighet hans snabba tecknar- och målarhand.

Gotthard Gustafsson var därjämte en betydande vetenskaplig begåvning, fast den av olika skäl sällan hann blomma annat än i hans muntliga framställningar. Några goda uppsatser finns dock av hans hand, liksom även ett postumt arbete, "Handbok i skötseln av kulturhistoriska byggnader", vilket vi snart hoppas bli i tillfälle att publicera. Det kommer att utgöra en klassisk hjälpredda för alla som sysslar med hembygdsgårdar och friluftsmuseer.

Ett svårt hjärtlidande bröt hans fysiska kraft. Men ännu blott några dagar före sin död kunde han med klaraste hjärna resonera med mig om framtiden för hans älskade Skansen, där hans minne länge skall leva bland institutionens arbetare och tjänstemän.

Andreas Lindblom

Gotthard Gustafsson var född i Lund 1902. Han blev fil. kand. 1926 och amanuens vid Lunds Universitets historiska museum redan året dessförinnan. Till Nordiska museet och Skansen knöts han år 1928, blev amanuens där år 1929 och utnämndes till intendent 1937. Från trycket har han utgivit följande skrifter:

Lunds domkyrkas renässansaltare, i specialnummer av Lunds Dagblad 8 sept. 1923;

Några drag ur Järrestads härads kyrkliga konst, i Cimbrishamnsbladets julnummer 1925;

S:t Nicolai kyrka i Simrishamn, i Föreningens för fornminnes- och hembygdsvård i sydöstra Skåne skrifter II, 1926;

Ola Måns-gården i Bondrum, i Skånska Folkminnen 1927;

Bidrag till den skånska gårdens historia, i Kungl. Humanistiska Vetenskapssamfundets årsberättelse 1926/27;

Undersökningar av vägg- och byggnadskonstruktioner i Albo härad, Skåne, i Nordiskt folkminne, Studier tillägnade C. W. von Sydow, 1928;

En gammal blekingegård, i Blekingeboken 1928;

Intendenten Gottbard Gustafsson.

Skånska bondgårdar från 1600-talet, i Skansens Nyheter 1932;
Skånska prästgårdar från 1600-talet och 1700-talets början,
i Fataburen 1932;
Södra Björstorp, i Gustavianskt, 1932;
Åhus, 1932 (2:a omarb. uppl. 1949) = Svenska fornminnesplatser 19;
Allmogebyggnader, i En bok om Skansen, 1933;
Älvdalsbodarna, i Trettiotalets Skansen, 1939;
Delsbogården, i Fataburen 1941;
Hörnstolparna från Garda, i Rig 1949.

Dessutom föreligger i tryckfärdigt manuskript: Handbok i
skötseln av kulturhistoriska byggnader.